

7. Hoe sta ik in de gemeente? | c. doop, belijdenis en avondmaal

kernwoord: Avondmaal vieren

Neem het van Mij aan...

Bijbelgedeelte: Exodus 12:3-11

Bijlagen

Bijlage bij introductie – Wat een belevenis?! (2.1)

Waarom neem je deel aan het avondmaal of waarom zou je over een paar jaar willen deelnemen aan het avondmaal?	Hoe leef je naar een avondmaalsviering toe, ook als je niet aangaat?
Wat denk je als je brood en wijn tot je neemt of als je dat bij gemeenteleden ziet?	Wat vind je ervan dat je met andere gemeenteleden aan tafel zit, of als je ziet dat gemeenteleden met elkaar aan tafel gaan?
Op welke manier houdt het avondmaal je na afloop van een viering bezig?	Waar zou tijdens het avondmaal meer aandacht aan besteed mogen worden?

Beleving 'Niks'

Het avondmaal vind ik helemaal niks. De diensten duren ontzettend lang. Ik begrijp niets van dat lange en saaie avondmaalsformulier. Iedereen zit met een ernstig gezicht aan tafel en kijkt elkaar amper aan. Het is zo strak en onpersoonlijk als wat. Ik kan me niet voorstellen dat ik straks ook aan die tafel zit. Dan moet er nog heel wat gebeuren.

Beleving 'Soms wel, soms niet'

Soms ervaar ik het avondmaal als iets moois en als een troost. Andere keren ervaar ik niets, dat vind ik wel jammer. Op het ene moment zorgt het avondmaal voor verdieping van mijn geloofsleven. Op andere momenten weer niet.

Beleving 'Weet niet'

Als het gaat om het vieren van het avondmaal, moet ik eerlijk zeggen dat ik het eigenlijk niet zo goed weet. Aan de ene kant vind ik de instelling van het avondmaal door de Heere Jezus iets moois, om aan Hem te blijven denken. Aan de andere kant word ik totaal niet aangesproken door de manier waarop wij het vieren. Ik weet niet of op deze manier wel naar voren komt hoe Hij het bedoeld heeft.

Beleving 'Blij'

Ik voel me altijd enorm blij als het avondmaal wordt gevierd. Je mag aangaan, omdat je bij God mag horen. Het avondmaal heeft me dichterbij God gebracht. Hij is groot en goed en daarom maakt een avondmaalsviering altijd grote indruk op mij. Jezus wil mijn zonden vergeven en daarom ben ik dankbaar dat het avondmaal er is!

Exodus 12:3-11 (Herziene Statenvertaling)

3 Spreek tot heel de gemeenschap van Israël: Op de tiende *dag* van deze maand moet ieder voor zich een lam per familie nemen, een lam per gezin.

4 Maar als het gezin te klein is voor een lam, dan moet hij er *samen* met de buurman, die het dichtst bij zijn gezin *woont*, één nemen, overeenkomstig het aantal personen. U moet bij het lam rekening houden met wat ieder eten kan.

5 U moet een lam zonder enig gebrek hebben, een mannetje van een jaar oud. U moet *het* van de schapen of van de geitenbokken nemen.

6 U moet het in bewaring houden tot de veertiende dag van deze maand, en heel de vergaderde gemeenschap van Israël zal het slachten tegen het vallen van de avond.

7 En zij zullen van het bloed nemen en het aan de beide deurposten strijken en aan de bovendorpel, aan de huizen waarin zij het eten zullen.

8 Zij moeten het vlees dezelfde nacht eten: op vuur gebraden, met ongezuurd *brood*, en met bittere kruiden moeten zij het eten.

9 U mag daarvan niets rauw eten, en zeker niet in water gekookt, maar alleen op vuur gebraden, met zijn kop, met zijn poten en zijn ingewanden.

10 U mag daarvan ook niets overlaten tot de morgen. Wat er de *volgende* morgen van over is, moet u met vuur verbranden.

11 En zo moet u het eten: uw middel omgord, uw schoenen aan uw voeten en de staf in uw hand. U moet het met haast eten, het is Pascha voor de HEERE.

Opdracht:

Stel je voor dat je destijds in zo'n gezin opgroeide en een vriend stelde je de volgende vragen... Wat zou je hem antwoorden?

- Waarom moet ieder gezin dit doen?
- Waarom moet het het mooiste éénjarige lam zijn?
- Waarom mag het lam geen gebrek hebben?
- Waarom moet het lam een paar dagen apart gehouden worden?
- Waarom moet het lam geslacht worden?
- Waarom moet het bloed aan de deurposten worden gestreken?
- Waarom moet het vlees opgegeten worden met ongedesemd brood en bittere kruiden?
- Waarom mag er niets overblijven?
- Waarom moet je het met haast eten?

Het avondmaal heeft verschillende aspecten. Het is gedenken, gemeenschap hebben met God, gemeenschap met elkaar en uitzien naar Jezus' komst. Praat over deze aspecten door met behulp van onderstaande vragen.

Gedenken van Jezus' lijden

Hoe kun je tijdens het eten van het brood en het drinken van de wijn gedenken wat het Jezus heeft gekost om met jou avondmaal te vieren?

Gemeenschap hebben met God

(Hoe) kun je echt gemeenschap met God hebben tijdens het avondmaal?

Gemeenschap hebben met elkaar

Hoe kan het avondmaal de onderlinge gemeenschap versterken?

Uitzien naar Jezus' komst

Hoe kan het avondmaal je helpen uit te zien naar de komst van Jezus?

Exodus 12:8 (Herziene Statenvertaling)

8 Zij moeten het vlees dezelfde nacht eten: op vuur gebraden, met ongezuurd *brood*, en met bittere kruiden moeten zij het eten.

Vraag:

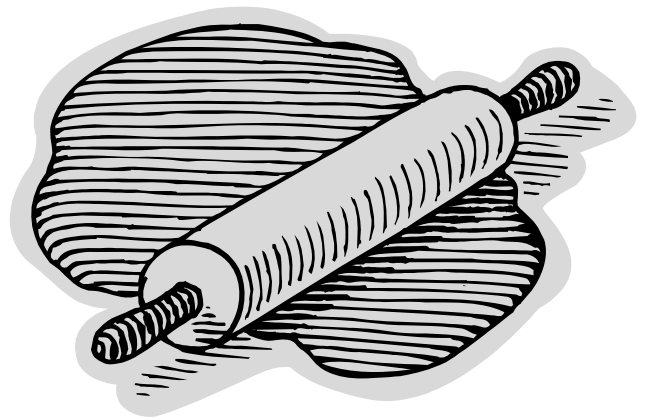
- 'Wat betekent het dat de Israëlieten ongedesemd brood, brood zonder zuurdeeg, moesten eten?'

1 Korinthe 5:6-8 (Herziene Statenvertaling)

6 Uw roem is niet goed. Weet u niet dat een klein beetje zuurdeeg het hele deeg doorzuurt? 7 Verwijder dan het oude zuurdeeg om een nieuw deeg te mogen zijn, zoals u ongezuurd bent; want ook ons Pascha is voor ons geslacht, *namelijk* Christus. 8 Laten wij dus feestvieren, niet met oud zuurdeeg, ook niet met zuurdeeg van slechtheid en boosaardigheid, maar met ongezuurde *broden* van zuiverheid en waarheid.

Vragen:

- Wat betekenen deze verzen voor jou met het oog op het avondmaal?
- Kun je concreet dingen noemen die voor jou te maken hebben met zuurdeeg, met oud gist dat in de weg staat in de relatie met God en in de relatie met de mensen om je heen?
- Lees tot slot onderstaand stukje met elkaar.

Voorbereiding: vers deeg worden

Paulus roept de gemeente van Christus op om feest te vieren zonder een spootje van zuurdeeg, van gist, van oud brood (1 Korinthe 5:6-8). De opdracht bij de voorbereiding van het avondmaal voor elk gemeentelid is om vers en ongezuurd deeg te zijn. Doe alle dingen en alle mensen die je van God afhouden, weg uit je leven. Dingen die van buiten op je afkomen en dingen die binnen in je zitten. Aan dat laatste hebben we onze handen al vol. Jaloersheid, hoogmoed, bitterheid, boosheid, wrok en teleurstelling omdat je je zo'n nul voelt; ze trekken af van Jezus zelf. Zuurdeeg is het, gist dat je leven verzuurt en je hele relatie met God en mensen om je heen doortrekt. Jij denkt misschien: dat is makkelijk praten van Paulus. Al die dingen zomaar weg doen, want sommige dingen zijn toch maar hardnekkig en sommige dingen heb je zelf niets eens door...

Toch verwacht Paulus het ook niet van jou. Aan de ene kant zegt hij: doe het zuurdeeg weg, maar tegelijk ook: in het geloof ben je al vers deeg (vers 7). Realiseer je dat je in de relatie met Jezus rein bent, want jouw Paaslam is al geslacht. Wees wie je bent in Hem. Kom met dingen die je leven verzuren in het Licht. Heel praktisch betekent dit dat jij aan Hem, maar vooral ook aan een medegemeentelid, zure dingen uit je leven vertelt. Neem in de week van voorbereiding een moment om met een ander te praten. Belijden gaat steeds vooraf aan het vieren van de maaltijd van de Heere. Veel mensen denken bij Censura Morum (alleen het woord al) aan vreselijke zonden en ruzies. Maar als je werkelijk met iets zuurs in je leven zit (en dat hoeven echt geen grove zonden te zijn), iets dat tussen jou en Jezus in staat, gebruik dan eens een keer het moment van Censura Morum (wordt in de meeste gemeenten in de week voor het avondmaal gehouden) om met iemand te praten en schoon schip te maken. Er zal vast tijd voor je zijn, want zo druk is het er meestal niet. Voorbereiding is opnieuw vers worden in Jezus, voordat je aangaat.

Deze volgende muziekfragmenten kunt u downloaden

Dit breekbaar brood (*Avondmaal*)

1. Dit breekbaar brood legt mij de woorden in de mond:
dit is mijn lichaam dat voor jou gebroken wordt,
dit is mijn bloed dat vergeving en genade schonk.
En ik proef de wijn; zo wordt uw liefde uitgestort.

(Refrein 1)

*Wie meer dan U deelt ons bestaan;
hoe diep ons leven ook zal gaan.
Begraven als het goede graan,
bent U voor ons weer opgestaan.*

2. Dit breekbaar brood legt mij de woorden op de lippen:
als tastbaar voedsel wordt uw leven aangereikt.
Ik smaak hoe goed U voor mij bent met al mijn zinnen
en zie ik uw liefde; fonkelen in rode wijn.

(Refrein 2)

*Nu geef ik U mijn leven, Heer
en wil ik leven tot uw eer.
U geeft zoveel; nog meer, het meest.
Eer aan de Vader, Zoon en Geest.*

Mattheüs Passion, cd 1

- gedeelte dat gaat over de instelling van het Avondmaal

(Rezitatief) Evangelist: Er antwoordte und sprach:

Jesus: Der mit der Hand mit mir in die Schüssel tauchet, der wird mich verraten. Des Menschen Sohn gehet zwar dahin, wie von ihm geschrieben stehet; doch wehe dem Menschen, durch welchen des Menschen Sohn verraten wird! Es wäre ihm besser, dass derselbige Mensch noch nie geboren wäre.

Evangelist: Da antwoordte Judas, der ihn verriet, und sprach:

Judas: Bin ich's Rabbi?

Evangelist: Er sprach zu ihm:

Jesus: Du sagest 's.

Evangelist: Da sie aber assen, nahm Jesus das Brot, dankete und brach's und gab's den Jüngern und sprach:

Jesus: Nehmet, esset, das ist mein Leib.

Evangelist: Und er nahm den Kelch und dankete, gab ihnen den und sprach:

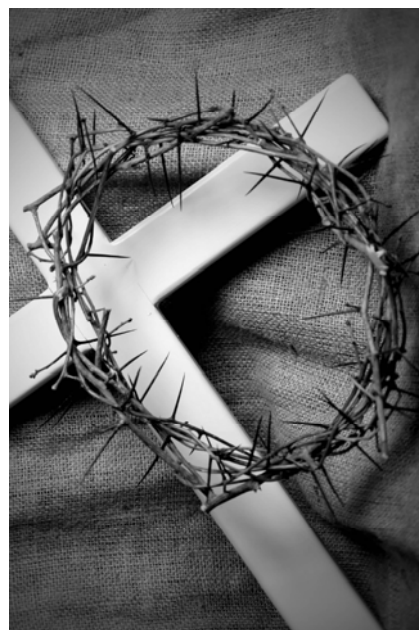
Jesus: Trinket alle daraus; das ist mein Blut des neuen Testaments, welches vergossen wird für viele zur Vergebung der Sünden. Ich sage euch: Ich werde von nun an nicht mehr von diesem Gewächs des Weinstocks trinken bis an den Tag, da ich's neu trinken werde mit euch in meines Vaters Reich.

Avondmaal vieren

Neem het van Mij aan!

Waarom heeft Jezus jou het avondmaal gegeven? Waarom nodigt Hij jou steeds aan een tafel met mensen die met ernstige gezichten voor zich uit kijken? Wat valt er nu voor jou aan zo'n tafel te vieren? Wat beleeft men daar?

Ik weet natuurlijk niet of jij al een keer avondmaal hebt gevierd, maar ik wil je hieronder eens meenemen. Om samen een paar aspecten beet te pakken, te bekijken, te horen en te proeven. Om samen (opnieuw) te ontdekken dat Jezus er alles aan doet om je te overtuigen van Zijn liefde voor jou. Dus houd je zintuigen maar op scherp, of je nu belijdenis hebt gedaan of nog niet. Neem van Jezus aan dat Hij zich niet vergist in de juiste vorm om jou te laten ervaren wie Hij is.

Ter voorbereiding op het schrijven van dit artikel ben ik de bekende bijbelgedeelten over het avondmaal en het Pascha opnieuw gaan lezen. En dat is al meteen de eerste tip die ik je wil geven: begin gewoon eens bij het begin (instelling Pascha, Exodus 12:3-10), lees wat er staat, schrijf handelingen en symbolen op, en schrijf er gedachten bij (ook: bijvoorbeeld Lukas 22:14-23 en 1 Korinthe 5:6-8 en 1 Korinthe 11:23-29).

Beelden

In die bijbelgedeelten ontdek je allerlei concrete beelden. Om er een paar te noemen: het mooiste éénjarig lam met mes in de halsslagader, het bloed erlangs in een pot. Mensen die onder het bloed komen zitten en met dat bloed gaan smeren langs de deur. Een gevild lam boven een vuur met de ingewanden er nog in en de kop er nog aan. Daarna het uit elkaar getrokken en gesneden worden, zonder dat er botten worden gebroken. Veel vlees eten en wat ze niet op kunnen, met vuur verbranden. Nieuw gebakken brood zonder gist, snel klaar gemaakt en in stukken gebroken verdeeld onder elkaar. Een bittere saus (van planten met een geneeskrachtige werking) waarin vlees en brood gedoopt worden. Jas aan, wandelstok in de hand: we gaan zo op pad!

Bloed en bittere saus, vlees en brood... Ik denk dat mensen hun ogen uitgekeken hebben. Gevoelens van: 'Is dit nu nodig?', of: 'Waarom die haast?', zullen ervoor gezorgd hebben dat men de diepte van de bevrijding enigszins ging peilen.

De Heere Jezus zelf heeft al deze handelingen aan den lijve ondervonden en ze voor Zijn volgelingen samengevat in de tekenen van brood en wijn. Hij nodigt ons om met al onze zintuigen te gedenken, gemeenschap te hebben en uit te zien naar Zijn komst.

Vorbereiding: vers deeg worden

Paulus roept de gemeente van Christus op om feest te vieren zonder een spootje van zuurdeeg, van gist, van oud brood (1 Korinthe 5:6-8). De opdracht bij de voorbereiding van het avondmaal voor elk gemeentelid is om vers en ongezuurd deeg te zijn. Doe alle dingen en alle mensen die je van God afhouden, weg uit je leven. Dingen die van buiten op je afkomen en dingen die binnen in je zitten. Aan dat laatste hebben we onze handen al vol. Jaloersheid, hoogmoed, bitterheid, boosheid, wrok en teleurstelling omdat je je zo'n nul voelt; ze trekken af van Jezus zelf. Zuurdeeg is het, gist dat je leven verzuurt en je hele relatie met God en mensen om je heen doortrekt. Jij denkt misschien: dat is

makkelijk praten van Paulus. Al die dingen zomaar weg doen, want sommige dingen zijn toch maar hardnekkig en sommige dingen heb je zelf niets eens door...

Toch verwacht Paulus het ook niet van jou. Aan de ene kant zegt hij: doe het zuurdeeg weg, maar tegelijk ook: in het geloof *ben* je al vers deeg (vers 7). Realiseer je dat je in de relatie met Jezus rein bent, want jouw Paaslam is al geslacht. Wees wie je bent in Hem. Kom met dingen die je leven verzuren in het Licht. Heel praktisch betekent dit dat jij aan Hem, maar vooral ook aan een medegemeentelid, zure dingen uit je leven vertelt. Neem in de week van voorbereiding een moment om met een ander te praten. Belijden gaat steeds vooraf aan het vieren van de maaltijd van de Heere. Veel mensen denken bij Censura Morum (alleen het woord al) aan vreselijke zonden en ruzies. Maar als je werkelijk met iets zuurs in je leven zit (en dat hoeven echt geen grove zonden te zijn), iets dat tussen jou en Jezus in staat, gebruik dan eens een keer het moment van Censura Morum (wordt in de meeste gemeenten in de week voor het avondmaal gehouden) om met iemand te praten en schoon schip te maken. Er zal vast tijd voor je zijn, want zo druk is het er meestal niet. Voorbereiding is opnieuw vers worden in Jezus, voordat je aangaat.

Gedenken

De maaltijd van onze Heere Jezus heeft verschillende aspecten. Het is gedenken, gemeenschap hebben met God, gemeenschap met elkaar en uitzien naar Jezus' komst.

Het voor je ogen zien breken van het brood, helpt je om in gedachten te nemen dat Jezus' lichaam kapot gemaakt is, zodat jij heel blijft. Je tanden die het brood vermalen, helpen je om te realiseren dat ook jouw zonden Jezus hebben gedood. Wijn die hoog ingeschonken wordt, laat zien dat er bloed langs het kruis vloeide. Zie dat er een Paaslam is geslacht. Dat een teruggetrokken speer op vrijdag de tiende van de eerste maand in het jaar 33 om drie uur 's middags net buiten Jeruzalem liet zien dat Jezus werkelijk dood was: bloed en water liep naar beneden. Waarom? Voor wie? Voor mij! Dank U Jezus dat ik het nu zie en proef, dat ik zelf brood met mijn tanden als bewijs vermaal. Ik geloof dat U en Uw reddingswerk voor mij waarheid is. En dat niet alleen voor mij, maar ook voor allen die hier in deze kerk aanwezig zijn.

Gemeenschap met God

Ik heb het voordeel dat ik weinig alcohol drink. Dus wanneer ik een slok avondmaalswijn neem, voel ik die door mijn hele slokdarm gaan. Steeds weer dank ik God dat Hij daardoor laat zien dat Hij met mij verbonden wil zijn. Dat Hij in mij woont door Zijn Geest. Bij brood is dat minder voelbaar, maar je moet in ieder geval slikken dat Jezus zo dichtbij komt. Hij in mij. God nodigt je uit om te komen in de gemeenschap van de drieënige God: Vader, Zoon en Geest. Jezus begeert nog steeds om samen met jou aan de tafel te zitten. Hij tastbaar als brood en wijn in jouw lichaam. Ervaar zo steeds dat de Maker van jouw leven, zichzelf tot eten en drinken voor je maakt. Voel maar dat Jezus niets liever wil dan dichterbij jou komen.

Gemeenschap met elkaar

Het is de bedoeling van God dat het vieren van het avondmaal gemeenschap met elkaar is. Jezus gaat een weg met de gemeente, Zijn lichaam. Wat dat betreft zijn veel avondmaalsvieringen geworden tot een individueel gebeuren. Iets wat dus gewoon niet kan. Begin jij maar met te danken voor degene die naast je zit, of je nu aan de tafel zit of in de kerk. Kijk de ander aan als je naast hem gaat zitten, geef een hand. Kijk de ander aan als je brood of wijn ontvangt en doorgeeft. Geef degene tegenover je een glimlach terwijl je samen de lofzang zingt. Realiseer je dat anderen van hetzelfde brood en wijn nemen.

Uitzien

Het Pascha en daarmee ook het avondmaal ziet uit naar de vervulling in het Koninkrijk van God. Dat de bevrijding volkomen zal zijn, dat je volleerd zult zijn, dat je volgroeid zal zijn, dat je Jezus volledig zult ontmoeten, dat het huwelijk met Christus voltrokken is. Avondmaal laat ons telkens zien dat Jezus weer een stap dichterbij gekomen is. Hij is als bruidegom in aantocht en verlangt een bruid die naar Hem uitziet (daarom zouden we het Avondmaal vaker staande moeten vieren). Avondmaal roept op om ons te wassen, ons op te maken, ons te kleden met liefde. Realiseer je dat de wijn ook een teken is van de bittere saus die genezend werkt, die behoeden wil voor ziekte en zwakheid. Realiseer je dat de Geest genezend, helend en met liefde sierend werkt. Aan de avondmaalstafel wordt de bruidegom Jezus concreet gemaakt voor jou en de gemeente.

Lange dienst: een uitdaging!

Ik vond vroeger de avondmaalsdiensten eindeloos lang duren. Nu zijn ze niet bepaald korter geworden, maar ik gebruik de grote hoeveelheid stille momenten en de momenten dat ik zelf niet aanga, om met de Heere te spreken. Om in jezelf iets uit de preek of lied steeds te herhalen. Om per avondmaal een bepaald aspect bijzonder te overdenken. Om gericht voor enkele mensen te bidden die je aan het avondmaal ziet gaan (of juist niet ziet gaan). Om de Vader, de Zoon en de Heilige Geest hartelijk te bedanken voor wie Hij is.

Ik bid voor jou dat dit artikel smaakt naar méér!

Bron: HGJB-Jongerenblad Cruciaal, jaargang 2004/2005, nummer 7

